

İŞSİZLİK, BORÇLULUK, GÜVENCESİZLİK KISKACINDA GENÇLİK...

“ Gençler! Benim gelecekteki emellerimi gerçekleştirmeyi üstlenen gençler! Bir gün bu memleketi sizin gibi beni anlamış bir gençliğe bırakacağımdan dolayı çok memnun ve mesudum. ”

M. Kemal Atatürk

1. Giriş

Türkiye, iktidar eliyle genç nüfusun sorunlarına, beklentilerine ve ne ekonomik ne de sosyal taleplerine yanıt verilemez bir hale getirilmiştir. AKP iktidarı, 16 yıldır uyguladığı politikalar ile gençlerin geleceğe dair umutlarını da tüketmiştir. Dahası bu 16 yılda gençler üzerindeki baskılar artmış; umutsuzluk, mutsuzluk ve geçim kaygısı genç neslin önünde büyük bir engel olarak yerini almıştır. Bugün gençlerin yaşadığı sorunların başında işsizlik, güvencesizlik, sürekli değiştirilen eğitim sistemi, barınma ve burs sorunu ve tüm bu sorunların yarattığı gelecek kaygısı bulunmaktadır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Cumhuriyeti emanet ettiği gençler, iktidarın yarattığı tüm bu sorunlarla hayata atılmaktadırlar. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı, özellikle son 16 yılda gençlik açısından artan sorunların gölgesinde kutlanmaktadır. Gençliği özgür, bağımsız, Cumhuriyetin değerlerine sahip çıkan bir Türkiye için tüm bu sorunlar aşılmalı ve Mustafa Kemal'in gençlere emanet ettiği Cumhuriyet, gençlerle birlikte yaşatılmalıdır.

2. EKONOMİK SORUNLAR

İşsizlik, Borçluluk ve Güvencesizlik Kısacasında Gençlik: Her 5 Üniversite Mezunu Gençten 1'i İşsiz

Gençliğin karşı karşıya kaldığı en büyük sorunlardan biri, 2011 yılından bu yana düzenli olarak artan işsizliktir. Hayatlarının en verimli olduğu çağda işsizlik gibi temel bir sorunla karşılaşan gençler, kendilerine olan güvenlerini yitirmekte ve geleceğe dair umutsuzluk içerisinde olmaktadır. Genç işsizliği tüm dünyada karşılaşılan bir sorun olmakla birlikte, Türkiye bu sorunun en üst düzeyde yaşandığı ülkelerden biridir. Özellikle üniversite mezunu gençler, eğitimlerini tamamladıktan sonra işsizlikle karşı karşıya kalmaktadırlar.

1 Milyon+

İşsiz genç sayısı

%11,4

Yüksek öğrenim işsizliği

%19

Gençler arasında işsizlik oranı

%42

Genç kadın işsizlik oranı

Sayısı 6 milyonu geçen işsizlerin 1 milyondan fazlası gençlerden oluşmaktadır yani Türkiye'de her 5 gençten 1'i işsizdir. TÜİK'in 2018 yılı Mayıs ayı verilerine göre yüksek öğrenim işsizliği yüzde 11,4, genç işsizliği yüzde 19, ne eğitimde ne de istihdamda olan gençlerin oranı ise yüzde 22,8 olarak açıklanmıştır. Aynı verilere göre, 2017 üniversite mezunu gençlerin bölüme göre işsizlik durumları 2016 yılı ile karşılaştırıldığında yüksek öğretim mezunu ve bölümler arasında işsizlik oranlarının arttığı görülmektedir. TÜİK 2016 verilerine göre üniversite mezunları arasında işsizlik oranı ortalama yüzde 12 iken 2017 yılında bu oran yüzde 12,7'ye yükselmiştir. İşsizlik oranları mezun olunan bölümlere göre ise büyük değişim göstermektedir. En çok sosyal hizmet, iş güvenliği, sanat ve gazetecilik bölümlerinden mezun olanlar iş bulmakta zorlanmaktadır. 2016 verilerine göre sosyal hizmet bölümü mezunlarının yüzde 24'ü, iş güvenliği bölümü mezunlarının yüzde 23,5'u ve gazetecilik mezunlarının ise yüzde 19,2'si işsiz durumdadır.

2016 yılı ile karşılaştırıldığında 2017 yılında en çok hukuk bölümü mezunları arasında işsizlik oranı artmıştır. 2016 yılında yüzde 6 olan hukuk bölümü mezunları işsizlik oranı, 2017 yılında 5,2 puan yükselerek yüzde 11,2'ye ulaşmıştır. Böylece 2016 yılında en düşük işsizlik oranına sahip bölümler arasında yer alan hukuk bölümü mezunları 2017 yılında geçtiğimiz yıla göre en çok işsizlik oranının arttığı bölümlerden biri olmuştur.

Genç kadın işsizliği ise en çok artan işsizlik kategorisidir. 2014 yılında yüzde 32,8 olan ne eğitimde ne istihdamda olan yüksek öğrenimli genç kadın oranı 2017 yılında yüzde 41'e yaklaşmıştır. Her 3 genç kadından 1'i ne eğitimde ne de istihdamda görünmektedir.

Son 10 yılda üniversitelerdeki öğrenci sayısı 3 kat artmıştır. Bu öğrencilerin mezun olmaları halinde üniversite mezunu işsiz genç sayısı daha da artacak ve gençler işsizlik ve umutsuzlukla karşı karşıya kalmaya devam edeceklerdir.

Güvencesizlik Artıyor: Kayıtdışı Öldürüyor

Güvencesiz, esnek ve kuralsız çalışma koşulları, borçluluk ve örgütsüzlükle beraber oluşan denetimsizlik ortamı ve ihmaller iş kazaları ve meslek hastalıklarını yaygınlaştırmıştır. Güvencesiz çalışma hayatı içerisinde gerekli önlemlerin alınmaması, yasaların ve yaptırımların yetersizliği, denetimsizlik ve örgütsüzlük gibi faktörler genç işçilerin hayatına mal olmaktadır.

20,500

AKP döneminde
hayatını kaybeden
işçi sayısı

İstihdamın taşeronlaşma ile yapıldığı, işgücünün örgütsüzleştirilip ucuzlatıldığı, işverenin iş yerinin tek hakimi olduğu, esnek ve güvencesiz çalışma koşullarının esas alındığı piyasa koşulları içerisinde iş cinayetleri, işe bağlı hastalıklar ve iş sebebiyle yaşanan intiharlar her geçen gün artmaktadır. Türkiye’de iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu ölüm istatistikleri SGK tarafından açıklanmaktadır. Fakat SGK, kendisine bildirim yapılan ve kayıt altına alınan ölümleri açıkladığı ve kayıt dışı istihdam edilenleri verilerine dahil etmediği için açıklanan sonuçlar eksik ve yanıltıcıdır. Sadece kayıtlı olan değil, kayıt dışı istihdam edilen işçilerin de yaşadığı iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu yaşanan kayıplarla verilerini oluşturan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin (İSİG) istatistiklerine göre, AKP’nin iktidar olduğu yıllar boyunca iş cinayetlerinde yaklaşık 20 bin 500 işçi yaşamını yitirmiştir. İSİG’in verilerine göre sadece 2017 yılında 2006 işçi hayatını kaybetmiştir. ILO verilerine göre, 1 “iş kazası sonucu ölüm” karşılığında yaklaşık 6 “işle ilgili hastalık sonucu ölüm” olmaktadır. Dolayısıyla, bu veriye meslek hastalıkları sebebiyle hayatını kaybedenlerin sayısı da eklenince 2017 yılında hayatını kaybeden işçi sayısının 12.000’e kadar çıkmış olabileceği görülmektedir (İSİG, 2017).

464,000

Kayıtsız istihdam
sayısı

TÜİK’e göre 2017 yılında sağlanan istihdam artışının 520 bini kayıtlı, 464 bini ise kayıtsız istihdamdan oluşmaktadır. 2017’de yeni istihdam artışı içinde kayıtdışı payı adeta patlamıştır. 2016 yılında yeni istihdam artışı içinde kayıtdışı çalışanların sayısı 174 bin iken bu sayı 2017’de 464 bine yükselmiştir. Yeni istihdam içinde kayıtdışı istihdam edilenlerin oranı 2016’da yüzde 30 iken, 2017’de yüzde 47’ye ulaşmıştır.

Güvencesiz, kayıtdışı, esnek çalışma koşullarının egemenliği özellikle gençlerde mutsuzluk ve umutsuzluğa sebep olmakta ve üretim alanının yaşadığı bu dönüşüm en çok gençleri vurmaktadır.

Hayata Borçla Başlayan Gençler

2000'li yıllarda güvencesiz çalışma koşullarıyla mücadele eden gençler bir de borçluluk yükünün altındadır. Bu borçlan(dır)manın çalışanlar üzerinde salt ekonomik değil, siyasi etkileri de hayli yoğundur. Öncelikle, borçlanma çalışma hayatına yeni atılan gençlerin ses çıkaracağı, tepki göstereceği durumlarda adeta sesini kısmakta, tepkisiz ve zayıf bir işçi sınıfı ve gençlik oluşumuna zemin hazırlamaktadır. Borçlanan genç emekçiler daha kötü koşullarda çalışmaya razı hale gelmektedir. Borçlandırma ile emekçiler fazla mesaiye, düşük ücretlere, kötü ve baskı altındaki çalışma koşullarına karşı razı edilmiştir.

Borçlanma, gelir gruplarının tümü için geçerli sorun haline gelmektedir. Üniversiteden yeni mezun olan öğrenciler çalışma yaşamına borçla başlamakta, yaşlılar borç yükü altında bırakılmaktadır. Bu süreç, bütün yaş gruplarındaki emekçileri piyasaya ve işverene bağımlı hale getirmektedir. Borçlanmanın getirdiği "mecburiyet" hissi, emekçilerin iradesini kırmakta, emeğin güvencesiz çalışma biçimlerine karşılık adeta "rızasını" üretmektedir. Borçlanma ile genç emekçilerin sadece bugünü değil, geleceği de sermaye tarafından denetlenir hale getirilmiştir.

Borçluluk hali hemen hemen her yaştaki emekçiyi ve hanesini sermayenin denetimine açmakta, borcun geri ödenmesi sürecinde emekçilerin bütün hayatını karşılığı olmayan bir çalışmaya dönüştürmekte ve emekçileri tüm hayatları boyunca borçlu ve alacaklı ilişkisi arasındaki iktidar ilişkisine bağımlı kılmaktadır. Bu durum da emekçilerin sadece bugününü değil, geleceğini de belirsiz hale getirmektedir. Bu noktada, borçlan(dır)ma en çok genç emekçileri vurmakta; hem ekonomik hem de siyasi olarak gençliği baskı altına almaktadır.

Üniversiteden mezun olduktan sonra uzun yıllar işsizlikle karşılaşan, iş bulduktan sonra da güvencesiz çalışma koşullarının içine sürüklenen gençler hayata borçla başlamakta, bunun başını da üniversitede alınan krediler çekmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu her yıl burs, öğrenim kredisi ve yurt başvurularını almaktadır.

Başvuruların değerlendirilmesinin ardından bazı öğrenciler burs alırken bazı öğrenciler öğrenim kredisi almaktadır. Burs ödenen öğrenci sayısı tüm üniversite öğrencilerinin yüzde 10'u bile değildir. Mezuniyetten 2 yıl sonra öğrencilerin kredilerini geri ödemeye başlamaları gerekmektedir. Kredi ödemelerini erteleme imkanı yok ise aylık yüzde 1.40 oranında gecikme zammı uygulanmaktadır. Şu anda Türkiye'de öğrenim kredisi borcu olan 300 bin öğrencinin 3.9 milyar liralık kredi borcu mevcuttur. Sosyal devletin gereklerinden biri olan herkesin aynı kalitede, eşit seviyede eğitim almasının sağlanması koşulu bir kez de geri ödemeler ile çığnenmektedir.

3,9 Milyar TL

300,000 öğrencinin
toplam öğrenim
kredisi borcu

3. EĞİTİM SORUNU

Eğitim sorunu, farklı boyutlarıyla ele alınması gereken ve biriken, çözülemeyen sorunların yıkıcı sonuçlar doğurduğu en temel alanlardan biridir. AKP ile Türkiye’de en çok sorun yaşanan alanlardan birisi şüphesiz ki eğitim olmuştur. Her kademedede eğitimde yaşanan aksaklık ve sonu belli olmayan, günlük değişimler toplumun ilerlemesi açısından yıkıcı sonuçlar doğurmaktadır. Liseler ve üniversitelerde yaşanan sınav sistemi değişikliklerine ek olarak, artan fakülte sayısı ve buna bağlı olarak niteliği düşen üniversiteler, barınma sorunları, OHAL ile yaşanan ihraçlar, yine OHAL ve KHK ile üniversitelerin yapısında gerçekleştirilen değişimler eğitimin niteliğini düşürmüş, üniversiteleri bilim üretme alanlarından bambaşka bir noktaya sürüklemiştir.

Artan Fakülte Sayısı ve Eğitim Kalitesinde Yaşanan Düşüş

Türkiye’de, 2006 yılından itibaren üniversite sayısında hızlı bir artış yaşanmıştır. 2006 yılından önce, en son 1992 yılında 23 devlet üniversitesi kurulmuşken, 2006-2015 yılları arasında 56’sı Devlet ve 51’i Vakıf olmak üzere 107 yeni üniversite kurulmuştur.

Üniversite sayısı hızla arttırılırken nitelikli öğretim üyesi sayısı aynı oranda artmamakta, bu durum da mesleğe yeni başlayacak üniversite mezunları için eğitimlerinde aksamalara neden olmaktadır. Üniversite ve fakülte sayılarında artışa gidilirken, akademik kadrolar ve fiziksel şartların yeterliliğinin sağlanamaması lisans eğitiminin niteliğinde düşüşe neden olmaktadır. Türkiye’deki devlet üniversitelerinde toplam yedi milyon öğrenci bulunurken, akademisyen sayısı 134 bin 689 da kalmaktadır. Buna göre 333 öğrenci başına bir profesör, 547 öğrenci başına bir doçent, 230 öğrenci başına bir doktor öğretim üyesi, 248 öğrenci başına bir öğretim görevlisi ve 163 öğrenci başına da bir araştırma görevlisi düşmektedir.

OHAL’den de en çok etkilenen kurumların başında üniversiteler gelmektedir. OHAL ve KHK’lar ile üniversiteler, bilim yuvası olmaktan çıkmış; ihbarlar ile kişilerin birbirlerine düşman olduğu yerler haline getirilmiştir. Akademisyenler ihraç edilmekte, öğrenciler tutuklanmakta, üniversite etkinlikleri iptal edilmekte, Cumhuriyet tarihinin en eski üniversiteleri tarihlerinden ve birikimlerinden soyutlanmaya çalışılmaktadır. OHAL boyunca 5822’si akademisyen olmak üzere, toplam 7037 kişi üniversitelerden ihraç edilmiştir. İhraç edilen öğretmen ve idari personel sayısı ise 33.497 olmuştur.

Bu süreçte 15 vakıf üniversitesi kapatılmış, bu kurumlarda çalışan 6 bin kişi işsiz kalmış, 65 bin üniversite öğrencisi de başka okullara nakil olma, bölümlerde ve derslerde denklik, yeni kayıt olacakları üniversiteye kayıt ücreti ödeyip ödememe karmaşası yaşamıştır.

Üniversitelerdeki mağduriyetler ihraçlarla da son bulmamış, üniversitelerin yapısı doğrudan iktidar eliyle değiştirilmeye çalışılmıştır. YÖK tarafından çeşitli üniversitelere atanan yaklaşık 15 bin araştırma görevlisinin kadro garantisi kaldırılmıştır. 2010 yılında başlatılan ÖYP kapsamında kadro garantisi olan akademisyenlerin sözleşmelerinin devam edip etmeyeceği kararı üniversitelerin inisiyatifine bırakılmıştır. Pek çok üniversite, kendi bünyesindeki ÖYP kadrosunda yer alan öğretim görevlilerinin işine son vermeyi tercih etmiştir. Kadro hakkını kaybeden ÖYP’liler de dahil edildiğinde, 20 binden fazla akademisyen OHAL’den çeşitli şekillerde etkilenmiştir. Üniversitelerin bölünmesi ise iktidarın üniversitelerin yapısına yönelik saldırılarından birisidir. Bu süreçte de toplam 20 üniversite daha açılması kararlaştırılmıştır.

OHAL’in üniversitelere yaptığı en ağır darbe ise rektörlük seçimlerinin kaldırılarak, rektörlerin doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından seçilmesinin önünün açılmasıdır. Var olan seçimlerin anti demokratik özelliklerine rağmen rektörlerin doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atanması iktidarın özgürce bilim üretmesi gereken yerleri kendi emrine almasının en açık kanıtıdır.

33.497 | OHAL Boyunca
İhraç edilen öğretmen
ve idari personel sayısı

2160

Dernek ve
vakıflara ait
yurt sayısı

Üniversitelilerin barınma sorunu

Ülkemizde gençler için üniversiteye girebilmek büyük bir sorun olduğu gibi sorunlar üniversiteyi kazandıktan sonra da devam etmektedir. Türkiye’de üniversite sayısı 200’e yaklaşırken, üniversitede öğrenim gören genç sayısı 7 milyona yaklaşmıştır. Üniversite öğrencilerinin en büyük sorunlarından biri olan barınma ihtiyacının karşılanması konusunda AKP hükümetinin attığı adımlar yetersizdir. **2016 verilerine göre, Türkiye’de yüksek öğrenim öğrencileri için 592 devlet yurdu bulunmakta, bu yurtlarda 451 bin öğrenci kalmaktadır.** Dernek ve Vakıflara ait 2 bin 160 yurt bulunurken, bu yurtlarda 112 bin 423 öğrenci kalmaktadır. Bu yurtların büyük çoğunluğu ise cemaatlere aittir.

4. ÖZGÜRLÜK

Haziran 2011 ve Kasım 2015 seçimlerinde yüzde 50 oy oranına ulaşan AKP’nin genç kesimde yakaladığı oy oranı yüzde 40’ı geçememektedir. AKP’nin gençlerden aldığı oy miktarı parti oylarının neredeyse yüzde onun altında seyretmektedir. Gençler, AKP’den kopmaktadır. Yukarıda değinilen, işsizlik, güvencesizlik, borçla hayata başlama, eğitim sistemi gibi temel problemlerin yanında AKP’nin gençleri “potansiyel suçlu” olarak görme eğilimi ve özgürlüğü kısıtlayan baskıcı ve yasakçı politikaları gençleri AKP’den uzaklaştırmaktadır.

Kutuplaştıran ve ötekileştiren siyasi anlayış, özellikle gençlerde geleceksizlik ve belirsizlik gibi kaygıları arttırmakta, AKP’nin gençleri kapsayamadığının ve onlara aydınlık bir gelecek temin edemeyeceğinin gençler tarafından da net bir şekilde görülmesine sebebiyet vermektedir.

Teknolojiye düşkün gençler bilgisayar, akıllı telefon, internet ve sosyal medyayı daha yoğun kullanmakta ve dünya ile daha fazla etkileşim içinde olmaktadır. Bu da baskıya karşı direnme, otoriteye baş kaldırma, özgürlük gibi kavramları geliştirirken, iktidarın tek tipleşiren, baskıcı yöntemine ses çıkaran, direnen bir gençlik oluşmaktadır.

AKP iktidarı, ekonomik, siyasi ve ideolojik hattaki saldırılarıyla gençleri kendine bağlamaya çalışsa da istediği sonucu elde edememektedir. Üniversite festivallerini yasaklayan, 70 bine yakın öğrenciyi tutuklayan ve “terörist” diyerek yaftalayan, üniversitelerdeki öğrenci topluluklarını dahi engellemeye çalışan AKP iktidarı, gençler arasındaki “protesto kültürü”nün, otoriterleşme ve baskıcı politikalara karşı direnmenin yaygınlaşmasını engelleyememektedir.

5. UYUŞTURUCU SORUNU

Eğitimsizlik, işsizlik ve gençlerin gelecek kaygısı ile oluşan umutsuzluk, uyuşturucu kullanımını ciddi oranda arttırmaktadır. Madde bağımlılığı hem dünyada hem de ülkemizde özellikle gençleri etkileyen bir sağlık sorunudur. Madde bağımlılığı bireysel ve toplumsal olarak yıkıcı sonuçlara sahiptir.

Özellikle gençlik üzerindeki yıkıcı etkilerine ve son yıllarda uyuşturucu madde kullanımı oranlarının artışına bakıldığında bu konu ile ilgili kapsamlı ve toplumsal bir mücadelenin verilmesi gerektiği açıkça görülecektir.

Ülkemizde 2011 yılında TUBİM (Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi) tarafından ülke örnekleminde ilk kez yapılan Türkiye’de Genel Nüfusta Tütün, Alkol ve Madde Kullanımına Yönelik Tutum ve Davranış Araştırması (TUBİM GPS Araştırması) ve Türkiye’de Okullarda Tütün, Alkol ve Madde Kullanımına Yönelik Tutum ve Davranış Araştırması (TUBİM SPS Araştırması) sonuçlarına göre esrar dahil herhangi bir uyuşturucu maddeyi en az bir kez deneyenler (yaşam boyu madde kullanımı prevalansı) 15-64 yaş grubunda %2,7, 15-16 yaş grubunda ise %1,5 olarak belirlenmiştir.

Aynı araştırmaya göre, geliri aylık 500 TL ve altında olanlarda yaşam boyu uyuşturucu madde kullanımı %5,6 iken, 501-1000 TL arasında olanlarda %2,2, 1001-2000 TL olanlarda %2,6, 2001 TL ve üzerinde olanlarda %2,9’dur. Gelir düzeyi aylık 500 ve altında olanlarda istatistiksel olarak anlamlı biçimde uyuşturucu madde kullanımını artmaktadır. Yoksulluğun uyuşturucu madde kullanımını arttırdığı önemli bir gerçektir.

Emniyet Genel Müdürlüğü’nün hazırladığı, “2014 Türkiye Uyuşturucu Raporu”ndaki istatistiki veriler, uyuşturucu kullanımı ve bağımlılığının ürkütücü boyutlara ulaştığını ortaya koymuştur. Adli Tıp Kurumları’ndan alınan ölüm nedenlerinin de yer aldığı raporda, Türkiye’de 2014 yılında 7’si kadın 232 kişinin doğrudan, 12’si kadın 416 kişinin de dolaylı olmak üzere 648 kişinin uyuşturucudan hayatını kaybettiği belirtilmiştir. Bu sayı 2013 yılında 162 kişiyken bir yıl içerisinde ciddi bir artış yaşandığı görülmektedir.

Uyuşturucuya bağlı doğrudan ölümlerin yaş grupları da detaylı bir şekilde aynı raporda yer almıştır. Buna göre 13 yaşında bir kişinin de uyuşturucudan öldüğü kayıtlara geçmiş, ölenlerin 26’sı 15-19, 54’ü 25-29, 25’i 30-34, 27’si 35-39, 26’sı 40-44, 8’i 45-49, 6’sı 50-54, 5’i 55-59, 3’ü 60-64 yaş aralığında, 2’si 65’ten büyük, 5 kişinin ise yaşı bilinmemektedir. Ölenlerin yaş ortalaması önceki yıllarda 35 iken, genç ölümlerinin artması nedeniyle bu yaş 31’e düşmüştür. 2014 yılında uyuşturucudan ölüm bir önceki yıla göre 4 kat artarak 648 olmuştur.

Madde kullanan kişilerin yüzde 64.81’inin ilköğretim mezunu, yüzde 49.31’i işsiz, yüzde 31.93’ü düzenli bir işi bulunmayan, yüzde 2.26’sının ise öğrenci olduğu tespit edilmiştir.

Verilere bakıldığında işsizlik, yoksulluk ve eğitim oranının düşüklüğünün gençlik üzerinde madde kullanımını arttırdığı açıktır. İşsizlik ve gelir düşüklüğünün sebep olduğu psikolojik travmalar, gençliği madde kullanımına itmektedir. Bu sebeple, özellikle son 15 yılda eğitim ve ekonomik alanda yaşanan krizler gençlerin intihar oranlarını ve uyuşturucu madde kullandıklarını arttırmaktadır. İşsiz, parasız kalan ve eğitim kalitesi günden günden eriyen gençler, geleceksizliğe mahkum edilmektedir.

%54

Uyuşturucuya bağlı ölüm oranı en çok 25-29 yaş aralığında görülmektedir.

Yaş 31

Uyuşturucuya bağlı ölümlerin yaş ortalaması

%64.81

Madde kullananların büyük bölümü ilköğretim mezunu ve işsiz

5. Sonuç

Mustafa Kemal'in Türkiye Cumhuriyeti'ni emanet ettiği gençler, temel olarak üç ana hattan (ekonomik, siyasal ve ideolojik) saldırı altında olmalarına rağmen, Cumhuriyetin devrimci kimliğinden aldıkları öğretilerle sistematik saldırılara karşı direnmektedirler.

Özellikle 80 sonrası yaşanan ve AKP ile hız kazanan neoliberal dönüşüm, sadece üretim alanını değil; üretim dışı alanı da değiştirmiş, işsiz, güvencesiz, geleceksiz bırakılmaya çalışılan genç emekçiler, bir de özgürlüklerinden mahrum edilmeye çalışılmaktadırlar. Yaşanan sorunların tesadüfi değil, sistematik olduğunu bilmek, çözüm tesis etmek açısından yerinde olacaktır. Gençliğin yaşadığı ekonomik, siyasal ve ideolojik sorunlar bu üç ana hattın yeniden tesisini ile mümkün olacaktır.

Cumhuriyetin devrimci kültürünü miras alan gençler, aydınlık geleceğimizin teminatı olmaya devam edecektir. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı gençlik üzerindeki tüm bu antidemokratik ve baskıcı uygulamalar son bulduğunda cumhuriyete yakışır şekilde kutlanacaktır.